

recuperaverunt, & Ripam, unde lis fuit, retinuerunt.

Anno 1114. Pisanus Populus iussu D. Paschalis Papæ Secundi perrexit Majoricam cum 300. diversorum nominum navibus, & die S. Sixti de Arno exivit cum immenso ploratu senum, parvulorum, & mulierum; & devenientes prius ad Insulam Evisam, civitatem ibi fortissimam sitam, & dictam similiter Evisam, per mensem obsederunt, & pluribus & damnosis hinc inde præmissis proeliis eam ceperunt, innumerabili Saracenorum multitudine detruncata, scilicet die Sancti Laurentii. Et præterea die Sancti Bartholomæi ad Insulam Majoricæ applicuerunt, & eam per sex Menses obsederunt, & tandem usque per totum mensem Aprilis eam devicerunt non modò, sed Insulam Minoricæ etiam, Regemque occiderunt, & per gratiam Dei omnipotentis suus filius nomine Lambertus, postea Canonicus Sanctæ Mariæ factus, & sua Mater Regina Christiana devota Sanctæ Mariæ permansit, ibique obiit. Pisani ultra quinquaginta Saracenorum millia occiderunt, & Christianos ibi captos per diversa tempora ipso die de carcibus liberaverunt, qui numero inventi sunt triginta millia. Ante tamen quàm Pisani ad Evisam devenirent, quando eam ceperunt, in Litore Barchinonensi passi sunt navium multarum jacturam ac naufragium. Sed quis enumerare posset dispendia, pericula, & mortalitatem, quam Pisani passi sunt ibi? In ipso quippe itinere per viginti sex menses steterunt, quòd oblitum sunt totaliter omnium copiosarum pœnarum ac dolorum; sed tandem tantam exaltationem victoriæ reduxerunt.

Anno 1116. Comitissa Matilda obiit.

Anno 1118. Magnus terræmotus fuit, & quamplures turres ceciderunt.

Anno 1119. Gelasius Secundus Papa in retributionem tanti doni, quod Pisani Romanæ Ecclesiæ, & toti Mundo de Majoricana victoria fecerant, Pisas venit; & consecravit novam majorem Ecclesiam Pisanorum; & concessit, & dedit Archiepiscopum Pisanæ civitati, quia usque tunc tantum Episcopus erat, excepto Daiberto, qui quamvis declaratus non potuit residere, quia eodem tempore fuit creatus Patriarcha (2) Civitatis Sanctæ Hierusalem. Et nota, quòd Pontifex supradictus, quando Pisani iverunt Majoricam, suis manibus Pisanis dedit Vexillum vermileo; unde ex tunc Pisana Civitas vermileo utitur ubique Vexillo.

Anno 1119. Januenses invidia moti de honore, & de tanta temporali & spiritali exaltatione Pisanorum, guerram subito inceperunt, damna Pisanis, quæ poterant, inferentes, unde Deo, & Gloriosa Virgine Maria eis propitiantibus,

Anno sequenti 1120. die Sancti Sixti in Portu Veneris Pisani Januenses vicerunt. Eodem Anno Petrus Archiepiscopus Pisanus, & Daiberti successor, qui dux fuit supradictæ Pisanæ classis unâ cum multis ex suis Canonicis, diem clausit extremum cum magno totius civitatis mœrore.

Anno 1122. Januenses irati de prædicta victoria, quam Pisani de se habuerunt, ad fa-

(2) Advertendum est, Daibertum etiam post prædictam victoriam Pisis Archiepiscopum recessisse aliquantulum ante Patriarchatus Investituram, ut colligitur ex Indulgentiarum Di-

ces Arni cum galæis XXII. venerunt; & tunc Pisani apud Majorem Ecclesiam erant cum Papa, qui consecrabat quædam Altaria. Et sic, Deo volente, accidit, ut Pisani illuc accurrentes vicerint, & fugaverint Januenses, & galæas sex ex ipsis ceperint, unde & Altarium consecrationem Januensium protervia exaltavit, & Pisanorum honorem.

Anno 1134. Incepta est lis à Pisanis contra Regem Siciliæ nomine Rogerium inimicum Ecclesiæ Romanæ.

Anno 1135. Tertio Calendas Junii Pisis est celebratum Generale Concilium per Papam Innocentium, & alios Prælatos, in quo Concilio Ingilbertus de Marchia Thufciæ investitus est, qui postea defensus est à Pisanis, & à Lucanis. Anno sequenti devictus apud Fucechium in campo, Pisas fugiens, lachrymalque plures effundens, à Pisanis vindicatus est.

Anno 1136. De mandato Summi Pontificis Pisani XLVI. galæas armaverunt, & in Siciliam transfretaverunt, & pugnando, & preliando audaciter, civitates Amalfitanam, Ravelli, Scalas, & Scalellam majorem & minorem ceperunt. Sed cum tertia die post prædictam victoriam Pisanorum pars obsideret Fractos Castrum Rivelli cum ædificiis & gattis, Rogerius supradictus, qui apud Salernum tunc erat, cum septem millibus militum, & LX. galæis, & multo alio Populo, Pisanos obsidentes dictum Castrum devicit, & fugavit, usque ad mare, & ex eis 596. cepit. Post dies autem 27. devastata Yfchia majori, Pisani Sexto Idus Septembris Pisas reversi sunt.

Anno 1138. Pisani iterum fecerunt stolium contra superscriptum Rogerium, & devicerunt, sibi que tributarias fecerunt civitates Amalfi, Trani, Scalas, Scalellas, & Fractas Rochas, & Pugrelas, & totum Amalfitanum Ducatum, ipsasque jurare fecerunt ex tunc D. Papæ Innocentio, & Imperatori Lothario obedire, ut dominis, contra prædictum Rogerium. Postmodum Pisani IX. Cal. Augusti Salernum iverunt, ipsumque per XV. dies obsessum tenuerunt. Et sic post hæc Rogerius prædictus cum Pisanis pacem fecit, & reversus est Pisanorum felix stolus XIII. Cal. Octobris.

Anno 1140. Pisani habuerunt guerram cum Rege Siciliæ, & tenuerunt Neapolim per Annos septem, aliaque digna fecerunt.

Anno 1144. Incepta est guerra inter Pisanos, & Lucenses; nam Pisani propter injuriam de Castello Aginolfi eis à Lucanis illatam, fecerunt contra Lucenses exercitum contra ipsum Castrum; quod erat Pisanorum ab Anno Domini 1128. Et propter injuriam similiter de strata Francorum, & Arni, Castellum de Vurno à filio Suffredi acquisiverunt, ipsumque per Annos sex viriliter tenuerunt, quamvis Lucenses ipsum annuatim acriter obsiderent. Post sextum quippe Annum idem Castrum à Nepotibus superscripti Suffredi rehabuerunt, datis eis libris Lucanæ monetæ 500. ipsumque funditus diruerunt. Ante tamen quàm ipsum castrum rehaberent, quoniam ipsum annuatim obsidebant, Pisani districtum Lucanum quasi undique concremabant. Et tunc ceperunt Pisani Castellum de Insula Padulis

plomate per eundem Fabrorum Univeritati Pisanum concessum Anno 1095. 1ab num. 1219. &c.